

ገጽ ፩

0143713

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

10 ฟู ร ู

"TACHINK..

JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ФУРУ

ՊԱՐՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔ

Այս պերջին օրերս Իզմիրի հասարակութիւնը խորապէս յուզուեցաւ՝ երբ լսեց թէ քաղաքիս ծանօթ բոլշեկներէն Տօթմ. Գումարխանտս իբր հասարակ չաւազործ մը՝ փողոցից մէջեւ ձերբակոխուած մը և բանտարկուած է՝ հիւանդ մը զարմանած ըլլալու յանցանքով։ Յետոյ զոնուկնախը լսուեցաւ որ յարգելի բոլշեկը անպարտ զատուած է զինուորական ստանիւն տալն, շտրճիւ երիտասարդութեաբայ քաջարի բանակին արժանաւոր ներկայացուցիչներուն։

Լուսաւորելու համար հասարակու-
թեան միտքը՝ այս բովի՝ վարմունքին
վրայ, որ իրեն զմայլ վիրաւորալը
գործանած է՝ առանց հարցնելու ո՞նոր
անունը եւ ոչ ալ տեղեկորքն ուզելու
փեթին հեղինակներուն մասին, եւ որ
մեծածառ եւ շայտնէջ վիրաւորեալին անունը,
կարծի որ համարիմ քանի մը խօսք ը-
սի աբուեհատի գազտիլքի մասին որ բոլը-
նական պարտադիտութեան մաս կը կապ
մէ :

Պարտազիտությունը (Döontologie) պարտադիր զիտություն է, ամբողջականորեն արտաբերվող և անհրաժեշտ համայնությունը ստեղծելու համար։ Այդ զիտությունը կր պարտադիր բնույթի է, որն անհրաժեշտ է համայնության զարգացման համար։ Այդ զիտությունը կր պարտադիր բնույթի է, որն անհրաժեշտ է համայնության զարգացման համար։ Այդ զիտությունը կր պարտադիր բնույթի է, որն անհրաժեշտ է համայնության զարգացման համար։

Պատուիր իւրաքանչիւր ըմպիչի կանոնն է և ամենուն օրէնքը, աննոք պարտաւոր են հաւատարիմ մնալ սչլ օրէնքին՝ ինչպէս անհատական նշնպէս և հանրային կեանքին մէջ։ Անրկա արուեստին պատկանող զանն մըն է որուն համար համախորէ պատասխանատուն են բոլոր ըլծիչները։

Ուրեմին երբ բմխել մը երևան կը հանձնէ՝ իր արուեստը կիրարկելու պահուն խնայած մէկ եզելութիւնը, երբ իր բմիչիկ հանդամանքին վատահետք՝ վիրաւոր մը կտամ հիւանդ մը իր գազանիքը կը հագորդէ իրեն և ինչոր գազանի չի պահեր սպը հիւանդին կտամ վիրաւորին անուշը, մեծապէս վառանդով երկրայ բմիչական պատիւը և յաղանայէս ընտապարծ արուեստին գազանիքը :

Տեսնենք թե ի՞նչ է բռնկական գաղտնիքը։

Ասիական բռնկելի այն պարտականությունն է որու համաժամութեամբ երկրպագօրէն գաղտնի պիտի պահէ այն ամէն ըսանբեր զորս ահաւած, երեւան հանած, լսած կամ հասկցած է իր արուեստի կիրառութեան պահուն։

Օրենսդիրը չէ որ առաջին անգամ պարտադիր բրած է թվիչներուն արուեստի գաղտնիքը պահել, այս գաղտնապահութեան պարտաւորութիւնը բժշկութեան չափ չին է, և Հիթլերատի երզումը՝ որ իր վարուելակերպի կանոն ծառայի մեր նախնիքներուն, չիմուած է բժշկական գաղտնիքի սկզբունքին վրայ, վսեմ՝ երգումը ո՛ր տախլակն այսօր կը յարգուի եւրոպայի բազմաթիւ համալսարաններուն մէջ:

Ահաւտօրիկ այս պարտականութիւնն
անհարկող յօդուածը .

(ԹԻՎԻԿՆԵՐԸ, ՎԻՐԱԲԱՐՄԻՆԵՐ ԼԵՆ. ա
անդադարած իրենց վատահումած գաղաճիք.
Երբուն, այն պարագայէն զատ ուր օ.
էնքը կը տալա՞ն զիրենք յայտնութիւննեկ
նեկ, եթէ այդ գաղաճիքը երևան հանեն,
թէ կ'ամալէն լից ամիս բանտարկութեան
գտա՞ծ պիտի իջնան և հարիւրէկն մինչև
քիչ հարկեր կ'ընեն քանի որ ամալաբի պիտի
լատարարուին ։)

Ուրեմին օրէնքը խառնու կը պատմէ այն
միջկը որ իր արուեստին կիրառութեան
լահանէ ձեռք բերած զաշտմիքը երկան
ը հանէ , մինչդեռ կըստիպէ այդ զաշտ-
միքը բնի այն կարգ մը պարագաներուն
էջ որոնք հանրապին առողջութեան շկամ
սպաւնութեան հետ վերաբերու լին
անին :

Իմօլինները պարտաւոր են յայտնել տա-
ւաթիտիկ հիւանդութեան մը պարագան,
նշալէս են ժանտախտը, քօւլըրան, են,
իւանդլին ընտանիչը ազատ պահելու հա-
նար մեծ վտանգէ մը, կամ պահպանելու
ամառը գիշերօթիկի վարժարան մը, գիւղ
ը, քաղաք մը, ամբողջ ժողովուրդ մը :
Բացք բովիկ մը կրնայ զգայունիք հա-
րադրելու սովորուիլ հանրային ապահովու-
եան օրէնքին հետազգայ յօդուածին հա-
նժառ .

«Այն անձ որ անշնորհաբար վրայ ե-
լավ է հանրային ապահովության, կամ
մահաբեր մի կեղծքին կամ խնդրին զնա՝
որոշուած ոճրագործի վր, պարտաւոր է
մայր տալ ընդհանուր գտաւախզին, տե-
կաւ թիւն տալով տնոր թի՛ ոճիրը գոր-
ծած տեղին ե թի՛ ամբարտաւանած
նձին գտնուած տեղին վրայ»)

Կարծեմ թէ ո՛չ, որովհետեւ բժշկական աշխույժը, որ մարդասիրական նպատակ մը հաստատուած է, հանրային բարեարդութեան պահանջութեանը զերազատէ՛ք, է նկատուի, և հետապըր լրտուիլն պահող արուեստի մարդը կատարող ներդաշնանութեան մէջ կը գտնուի բնիզնին և իր պատիւին հետ։ Եւ ունէ՛նտե օրէնքը երբեք չըստիպէր զաւտել որ իր հայրը մասնէ, ամուսինը՝ իր ինը, մայրը՝ իր ազջիւնը, պէտք չէ որ լատմէ՛ նաեւ բժիշկը որ իր յաճախորդնէ։ Ընէ՛ր զպարտնիքին նուիրական տւանդաւանն է, զպարտնիքն է որ պարտաւոր է րեն հետ զերեքման տանիլ։

ՄԱՆԱՏԱՍԻԼ ուրիմն աչն ուղղորթիւնը
բուն կը հետեի ամէն բովել իր ազնիւ
գրեւտաի կիրառութեամբ մէջ. և օրէնքը
լարտուտը էր կատարեալ ազատութիւն
այ տնոր իր լուստոր խելճին համե-
նա՞ դատելու իմ ո՛ւր կը վերջանայ
ը բժշկական պարտականութիւնը և ո՛ւր
ը սոսի քաղութայելի պարտականութիւ-
ն:

Իմփյակերան գաղաճնիքի ընդթխին և ան-
ունարարկիւթիկան վրայ այս խորհրդա-
ութիւնները ընդէ յոտոյ, զտոճանք մեր
կրրովարուած, րանտարկուած և զին
ւորարան ատմանին լուստովտ արգարտ-
տտովիկան ճարինք. անարարտ արձակ-
ւած պաշտոնակցին:

Տօքթի Գումարիանոս պարտաւոր էր
Երվկ վիրաւորելովի մը դարմանումը ,
ի՞նչ միջեւ իսկ գիտնար թէ այդ վիրա-
ւորելով աւագակի մըն է :

Ոչ : Պարտաւոր էր կառավարութեան
նստանել զայն : Ո'չ :

Մենք բովիներս մեր հիանդներուն
 ր պատրանինք, և գլմովիւնն է որ մե-
 ր անձուսիրովիւն կը ներհնէ, բովիւն-
 ուն համար անհրաժեշտ է այս նաւերան
 ուրը: Մենք ամէն վայրկեան անձուսիր
 ք, մեր լիանք իսկ է ան՝ անկողն
 ղոր հիանդներու համար, ամէն ազգէ,

ամէն զոյնէ, ամէն կրօնքէ, ամէն դասա-
կարգէ բարի կտմ չար անհատներու հա-
մար :

Տօգթի . Բումարխանոս , իր անձնություն-
 լիեան զոհ , ցոյց տուաւ թէ ինք արժանի
 է թվիչի ազնիւ անունը կրելու , և իրա-
 ւամբ չանկցաւ Իզմիրի ամրոցը բռնկական
 դասին համալրութիւնը և սէրը :

SO. 6. 11. 1966

ՆՐԱՆՈՒՐ. ԽՄԹ. — Եւրպայ յօղուածին
առիկի տուած է հետեւեալ իրողութիւնը :
Պարսկուայի ծանօթի գէպփին մէջ Պ.
Բաթէլիստին լրաց յարձակող աւազակներ
ընէ մին վիրաբորւած և զազոսի տեղ մը
պահուիլով ինքզինքը զարմանի տուած
էր Տօֆի՝ Պուստիքանտի որ՝ առանց
կառավարութեան լմաց ստալու՝ կառա-
րած էր իր բժիշկի պարտաւորութիւնը.
Եւրպ գործը երեւան կէլիով՝ կառավա-
րութիւնը ձերբակալեց և բանտարկեց յիշ-
եալ բժիշկը և միանշագամա՛ն յայտարարեց
իւր այսուհետեւ համետօրինակ պարագանե-
րու մէջ բժիշկները պարտաւոր են՝ առանց
բժշկական գաղտնիք պահելու՝ յայտնել ի-
րենց զարմանած ոճբազործին կամ յան-
ցատօրին անունը : Ահա այս հրամանին
գէժ է որ քաղաքիս լայր բժիշկները հա-
ւաքաբար լողորեցին և Եւրպայ յօղու-
ծին հեղինակը մին է այդ լողորդող բժիշկ-
ներէն :

[illegible]

Լուսիսը կ'իջնէ մեր մեջ.
Կիսամայր աշերոյ աւելի փայլոյ եմ.
Թո՛ղ խեղ սիրսս ծուցեկտոյ վրան:
Վարսիկի ցակ ջրասպիւռ.
Երջագեղեղեղ իջէ մը վար ձորում՝
Երբքս կ'ընէ ներսնս որս մը նորսն:

Խոսքը ոսկի խաղեր ունի,
 Լոռոքիւնը աւելի եւս փայլը է,
 Երբ սիրեակը շնչունն կն մինչեւ եզրը:

Իրիկուններ կ'ըլլան նրաին սիրոյ,
Իրիկուններ՝ ուր հոգին, կտրծես,
Հագիւ քելով մը յոնուած է...

Ողելարիի ժամեր կ'ըլլան՝
Ուր մարդ կ'երազէ օրհնեալ մահը
Անհուն գիրկընդխանումի մը Երկայնքոյ:

Հեղիկ կանքեղը կրսպսոխ.
Վարդերու հոգին կը բուրումնաւեցե մեզ,
Ժամանակը կը ծեծե իր պշտիկ սարը:

Օ՝ , չուել ասանց ու եւ ե վերադարձի ,
 Օ՝ , չուել օրուքնե ասաջ ,
 Ձեոքերը լիկելչուն սիրով :

Օ՛, երբալ սուանց թոնուքեան,
 Դռնալի՛ն չի կոսեկելոյ ասիկա
 Գեղացոյն ուժարարումի մը մեջ...

I, նոսրիւն... : *I*, նոսրիւն... : *I*, նոսրիւն... :
Թարգմ. Վ. Մ. Ալ. Պիթ. ՍՍ.Մ.Ի.հ.

ԱՐԳԻՄԵՆԱՐԱՐԱՐՆԵՐ
ԱՏՐՈՒՆԱԼԻ ՓԱՌԱՐԱՆՈՒՄԸ

ՀԱՅ - ԳՐԱԿԱՆ ՀԻՆ ԱՆՑՔԵՐ

Այլ որչափ կը հեռանաք մեր նիւ-
թէն: Դառնա՛ք (Պաշտպանողական պա-
տախտահանութեան) ու զայն գրող
Պ. Հնայրի: Ամենէն համեղ պատուը
վերջին թողուցիք: Այդ ձախտներ չվա-
նք ըստպարզը որ «Հոռիք քահանայա-
պետին նման ամբխովի համար, մեր կրքած
էր չնեղ իրեն համար», (ինչպէս կը գրէր բա-
նալիս Գրիգոր Բաղդատեան):

